

Kaderbrief 2027-2030

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Ontwikkelingen	4
2.1	Financiële ontwikkelingen	4
2.2	Overige ontwikkelingen.....	5
3.	Uitgangspunten begroting	9
4.	Financieel beeld op basis van de ontwikkelingen na vaststelling begroting 2026-2029	11
5.	Mogelijke maatregelen voor het begrotingstekort	14
6.	Bijlage gemeentefonds en meicirculaire	15
7.	Bijlage Overzicht kosten en baten Ontwikkelingen	16

1. Inleiding

De gemeentelijke kaderbrief vormt het jaarlijkse startpunt voor het opstellen van de nieuwe begroting. Het document schetst de financiële en beleidsmatige kaders waarbinnen het college de begroting voorbereidt en waarover de gemeenteraad richtinggevende uitspraken kan doen. De kaderbrief geeft daarmee vroegtijdig inzicht in de financiële ruimte, de risico's, de ontwikkelingen en de keuzes die de gemeente de komende jaren moet maken. Het is een document dat niet alleen terugblijkt op de actuele financiële positie, maar vooral vooruitkijkt: welke ontwikkelingen komen op ons af, welke verplichtingen zijn er, welke beleidsruimte is er nog, en welke bezuinigingsmaatregelen zijn noodzakelijk om structureel financieel gezond te blijven.

Kernboodschap

De kernboodschap van deze Kaderbrief 2027–2030 is duidelijk en urgent: de financiële uitgangspositie van de gemeente Wijk bij Duurstede staat onder druk, vooral vanaf 2028, en zonder aanvullende keuzes is een structureel sluitende begroting op de lange termijn niet haalbaar. Hoewel de begroting 2026–2029 nog structureel sluitend kon worden gepresenteerd, blijkt uit de nieuwe inzichten dat deze positie zorgelijk is. De financiële druk wordt veroorzaakt door landelijke ontwikkelingen (zoals dalende inkomsten uit het gemeentefonds), regionale opgaven (zoals stijgende zorgkosten en hogere bijdragen aan verbonden partijen) en lokale uitdagingen (zoals niet gerealiseerde bezuinigingen en stijgende personeels- en ICT-kosten). De boodschap is daarmee onmiskenbaar: **keuzes zijn onvermijdelijk**.

Financiële positie en vooruitblik

De begroting 2026–2029 was nog sluitend door een fors bezuinigingspakket. Het jaar 2025 sloot af met een positief resultaat van ruim €4 miljoen, maar dit kwam door incidentele meevallers. Tegelijkertijd zijn meerdere bezuinigingen niet gerealiseerd, waardoor structurele tekorten ontstaan vanaf 2026. Landelijk staan gemeenten onder druk door dalende inkomsten uit het gemeentefonds en stijgende zorgkosten. De toezichthouders waarschuwen dat circa de helft van de gemeenten in 2027–2029 geen structureel sluitende begroting meer kan opstellen.

Vanaf 2028 daalt de algemene uitkering fors door landelijke bezuinigingen op jeugdzorg. In 2029 volgt een extra daling door het schrappen van huishoudelijke hulp als Wmo-maatwerkvoorziening. De gemeente Wijk bij Duurstede behoort bovendien tot de nadeelgemeenten bij de herverdeling van het gemeentefonds.

Geen nieuw beleid

De financiële ruimte van de gemeente staat onder druk en neemt de komende jaren verder af. De Kaderbrief maakt duidelijk dat **nieuw beleid niet mogelijk is**, tenzij wettelijk verplicht of noodzakelijk voor bezuinigingen. De raad wordt gevraagd richting te geven aan de financiële keuzes bij de voorbereiding van de begroting 2027–2030.

Naast de zorgelijke financiële positie heeft Wijk bij Duurstede nog geen nieuw college. Ook daarom is deze Kaderbrief **beleidsarm**. Dat betekent dat er op dit moment geen nieuw politiek-bestuurlijk programma beschikbaar is om richting te geven aan nieuwe ambities of beleidsuitbreidingen. Totdat een nieuw college aantreedt en zijn koers bepaalt, richt deze Kaderbrief zich uitsluitend op het vastleggen van de financiële kaders, het verwerken van wettelijke verplichtingen en het in beeld brengen van de noodzakelijke keuzes om de begroting structureel sluitend te houden. Daarmee vormt de Kaderbrief een technisch en financieel fundament, waarop het toekomstige college later zijn beleidsprioriteiten kan baseren.

2. Ontwikkelingen

2.1 Financiële ontwikkelingen

De begroting 2026-2029 is opgesteld en vastgesteld conform de financiële kaders. Door een bezuinigingspakket van € 1 miljoen in 2026 oplopend tot € 1,5 miljoen voor 2029, is voor alle jaren een structureel sluitende begroting gepresenteerd. Over het jaar 2025 is een positief resultaat behaald van ruim € 4 miljoen. Het positieve resultaat was het gevolg van een aantal eenmalige meevallers. Een paar bezuinigingsmaatregelen zijn niet behaald. Deze negatieve effecten werken structureel door in de jaren 2026 en verder. Het positieve resultaat heeft het weerstandsvermogen van de gemeente Wijk bij Duurstede weer op een voldoende niveau gebracht (namelijk als de weerstandsratio groter is dan 1).

Prognoses

De provincies, in de rol van toezichthouders op de gemeenten, geven aan dat in de periode 2027-2029 ongeveer de helft van de gemeenten het niet lukt tot structureel sluitende meerjarenramingen te komen ([Binnenlands Bestuur – Financiën, 9 juni 2026](#) en [BB – Financiën, 17 juni 2026](#)). Dit wordt onder andere veroorzaakt door de terugloop van de algemene uitkering uit het gemeentefonds vanaf 2028 in combinatie met stijgende lasten vanwege de inflatie en de oplopende zorgkosten.

Naast de omvang van de algemene uitkering benoemen de toezichthouders nog een aantal andere risico's zoals de herijking van het gemeentefonds (de herverdeling, de gemeente Wijk bij Duurstede behoort tot de nadeelgemeenten), de tekorten bij de jeugdzorg en de krapte op de arbeidsmarkt. Deze risico's spelen ook in de gemeente Wijk bij Duurstede. Desondanks geeft de toezichthouder aan dat de begroting structureel sluitend moet zijn. In hoofdstuk 3 Uitgangspunten begroting wordt dit verder toegelicht.

Gemeentefonds - Meicirculaire

De belangrijkste inkomstenbron van de gemeenten is de algemene uitkering uit het gemeentefonds. De afname van de middelen uit het gemeentefonds vanaf 2028 is het gevolg van, door het Rijk, ingeboekte besparingsmaatregelen voor de jeugdzorg vanaf boekjaar 2028. (De toezichthouder geeft aan dat voor een aantal maatregelen stelposten zijn toegestaan. In de meicirculaire 2025 zijn deze voor de gemeente Wijk bij Duurstede verwerkt.) Vanaf 2029 daalt de hoogte van de algemene uitkering verder omdat per 1 januari 2029 de huishoudelijke hulp stopt als maatwerkvoorziening binnen de WMO.

Coalitieakkoord 'Aan de slag: Bouwen aan een beter Nederland'

Eind januari 2026 is het coalitieakkoord van de regering, gepresenteerd door D66, VVD, en CDA. Volgens de [VNG](#) heeft de coalitie hoge ambities, maar worden deze of niet voldoende onderbouwd (zoals het stoppen van de WMO maatwerkvoorziening) of zijn er geen of onvoldoende middelen om deze ambities te verwezenlijken. Zo is er in het coalitieakkoord geen reservering van de middelen van de adviescommissie Van Ark aanwezig. (Op pagina 6 volgt meer informatie over de adviescommissie van Ark.) Ook verwacht de VNG dat er hogere investeringen nodig zijn met betrekking tot de woningbouw (en hierbij de netcongestie en aanpak stikstofprobleem) dan nu is opgenomen.

Verbonden partijen

Een groot aantal gemeentelijke taken wordt gezamenlijk met andere gemeenten uitgevoerd in meerdere "verbonden partijen". De afgelopen jaren is aan de verbonden partijen verzocht om een verhoging van de deelnemersbijdrage de komende jaren zoveel mogelijk te voorkomen / niet verder te laten stijgen dan de indexatie. Echter, op basis van de meerjarenbegrotingen 2027-2030 van de verbonden partijen zien we dat een aantal verbonden partijen extra middelen nodig hebben, waardoor de deelnemersbijdragen toch hoger zijn dan de indexatie.

Bezuinigingsmaatregelen

Sinds de begroting 2024-2027 zijn er forse bezuinigingsmaatregelen opgenomen in de begrotingen van de gemeente Wijk bij Duurstede. Voor 2025 is van de € 2,3 miljoen aan bezuinigingen € 1,6 miljoen (financieel)¹ niet gerealiseerd. Zowel de bezuinigingsmaatregel voor de Jeugdzorg als die op de Aanpassen formatie / Personeelskosten (samen al bijna € 1,4 miljoen van de niet gerealiseerde bezuinigingsmaatregelen) werkt structureel door voor de jaren 2026 en verder.

2.2 Overige ontwikkelingen

Sociaal domein

Algemeen

Het aanvullende zorg en welzijnsakkoord (AZWA)

Het AZWA is een landelijk akkoord dat de samenwerking tussen de zorg en het sociaal domein versterkt om de zorg toegankelijk en betaalbaar te houden.

In november 2026 moet regio ZOU een regionale werkagenda indienen bij het ministerie. Deze moet voor indiening vastgesteld worden door de vijf colleges van de regio. Met dit plan wordt een bedrag toegekend voor de uitvoering hiervan. Dit betreft zowel regionale- als lokale gelden (bedrag en verdeling wordt half juni gecommuniceerd vanuit het rijk).

Inkoop ambulant Jeugd en Wmo en Verblijf

Bij de inkoop verleggen we de focus naar het gewone leven. Dit leidt ertoe dat we vanaf 2027 minder aanvullende hulp gaan inkopen en meer hulp laagdrempelig, dichtbij huis en vrij toegankelijk gaan aanbieden. We hanteren het uitgangspunt 'groepsaanbod tenzij'. Vanaf 2027 willen we 20% minder instroom hebben in geïndiceerde (aanvullende) zorg, oplopend tot meer dan een halvering van het aantal inwoners dat aanvullende hulp ontvangt in 2030. Om deze verschuiving naar meer preventieve ondersteuning, eerder in het proces, mogelijk te maken, is een intensivering en uitbreiding van voorliggende voorzieningen nodig. We investeren in de verdere opbouw en inrichting van dit hulp- en ondersteuningsaanbod.

Toezichthouder rechtmatigheid Jeugdwet en Wmo – regionale samenwerking

De ZOU-gemeenten zijn verantwoordelijk voor toezicht op de rechtmatige uitvoering van de Wmo en Jeugdwet, zodat inwoners passende zorg ontvangen en misbruik van zorggelden wordt voorkomen. Uit onderzoek van BMC (2024) blijkt dat de huidige, lokaal georganiseerde toezichtstructuur kwetsbaar is door het ontbreken van gezamenlijke regie, beleid en uniforme werkwijzen. Daarom is gekozen voor een hybride regionale aanpak waarbij toezichthouders lokaal aangesteld zijn, maar gezamenlijk toezicht houden op de regionaal gecontracteerde zorgaanbieders. Daarnaast wordt er één regionale coördinator aangesteld. Deze werkwijze sluit aan bij de regionale samenwerking op inkoop en contractmanagement van zorg, die ongeveer 95% van de zorguitgaven (circa € 100 miljoen per jaar voor de regio) omvat. Deze aanpak wordt gezien als een tussenstap naar een volledig regionaal georganiseerd toezicht. Een bijdrage voor de kosten van een regionale coördinator zijn ruim €14.000 op jaarbasis. Deze kosten zijn nieuw. (De

¹ De bezuinigingsmaatregelen voor jeugdzorg zijn wel gerealiseerd, maar door andere stijgende kosten van de ambulante jeugd GGZ zijn de kosten van de jeugdzorg niet gedaald conform de bezuinigingsmaatregel.

kosten van een lokale toezichthouder zijn ongeveer € 33.000 op jaarbasis. Deze kosten worden nu betaald uit de loonsom.)

Aanbesteding registratiesysteem Wmo en Jeugd (nu Zorgned)

De gemeente moet het registratiesysteem opnieuw aanbesteden. Omwille van efficiëntie en kostenvoordeel is het voorstel om dit regionaal met de ZOU-gemeenten te doen. Dit zal kosten met zich meebrengen, bijvoorbeeld de inhuur van een projectleider, en verder ureninzet van alle betrokkenen.

Stichting Binding

Voor het voldoen aan de CAO verplichting is € 80.000 extra aan subsidie nodig aan Binding.

Jeugdzorg

Vervolg Hervormingsagenda Jeugd (HaJ); 2e advies Commissie van Ark

De HaJ heeft als doelen knelpunten in de jeugdzorg structureel aan te pakken en het jeugdzorgstelsel financieel houdbaar maken voor de toekomst. De focus ligt op toegang tot hulp, preventie, kwaliteit en domeinoverstijgende samenwerking. Voor gemeenten betekent dit dat de reikwijdte van de Jeugdwet mogelijk wordt beperkt, specialistische zorg meer regionaal wordt georganiseerd en dat we meer moeten sturen op oorzaken van problemen, zoals bestaanszekerheid en ouderproblematiek.

De commissie van Ark monitort de voortgang van de afspraken uit de HaJ en brengt de ontwikkelingen en de uitgaven in beeld. Dit resulteert in een advies aan de Rijksoverheid en de VNG. De commissie van Ark zal begin 2027 een uitspraak doen voor de jaren vanaf 2028. Mogelijk leidt dit tot het (weer) beter in balans brengen van de taken en de benodigde financiering daarvan. Als dit niet zo is, zullen de ingeboekte bezuinigingen van 2028 en verder van € 225.000 mogelijk niet realiseerbaar zijn.

Nieuwe Centrumregeling ZOU

Op basis van de 'Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg' zijn gemeenten verplicht om vanaf 1 januari 2027 samen te werken in de zogenaamde Jeugdzorgregio's. In de regio ZOU is besloten daarin de meeste taken/onderwerpen waarop ze nu samenwerkt, daarin onder te brengen. Voor verdere professionalisering van de samenwerking is ook gekozen voor uitbreiding van de regionale formatie. Hiervoor is nu dekking uit regionaal MOBW-budget (Maatschappelijke opvang en beschermd wonen-budget) voor de jaren 2027 t/m 2029.

Doorwerking bezuinigingsmaatregelen Jeugd

Voor 2025 was een bezuinigingsmaatregel ingeboekt van €751.000,- op de landelijk ingekochte zorg (LTA) en de ambulante jeugdhulp. Deze reducties zijn gehaald. Tegelijk stegen de lasten van de ambulante jeugd-GGZ, waardoor de gerealiseerde reducties zijn gebruikt om de stijging in de ambulante GGZ te compenseren en er per saldo sprake was van een kleine besparing over 2025 (€ 54.000). Daarmee is de groeilijn van de jaren vóór 2025 voor het eerst omgebogen in een bescheiden krimp. Indien de bezuinigingsmaatregelen niet genomen waren, zou de overschrijding van het jeugdzorg budget veel hoger uitgevallen zijn. Aangezien de kostenbesparing niet volledig is gerealiseerd, werken die door in de jaren 2026 en verder.

Onderwijs

Regionale uitvoering leerplicht MBO voor 16-18-jarigen

Per 2027 mag de Specifieke Uitkering (Spuk) voor het voorkomen van voortijdig schoolverlaten door

jongeren van 18-17 jaar niet meer ingezet worden voor uitvoering leerplicht MBO-studenten van 16-18 jaar. De Spuk gaat naar het regionale Doorstroompunt en werd altijd breed ingezet. Maar dat kan niet meer. De gemeenten ontvangen voor al hun leerplichttaken geld in het gemeentefonds, ook voor MBO-ers. Het betreft 2,4 fte en € 260.000 (regionaal), dat vanaf 2027 regionaal bekostigd zal moeten worden. Op basis van de verdeelsleutel zal dit voor de gemeente Wijk bij Duurstede 12% zijn. Dit zijn € 31.200 aan extra kosten

WMO

Wmo - Huishoudelijke ondersteuning (HO)

Vanaf 2029 wordt de HO geschrapt uit de WMO voor mensen die het zelf kunnen betalen. Het gevolg is dat gemeenten minder kosten gaan hebben voor deze voorziening. Omdat gemeenten minder uit geven, wordt er geld uit het gemeentefonds gehaald (zie meicirculaire 2026). Voor de gemeenten geldt dan een taakstelling voor kostenreductie om de afname van de algemene uitkering te compenseren.

Wmo – inkomensafhankelijke eigen bijdrage

De inkomensafhankelijke eigen bijdrage voor Wmo- ondersteuning is uitgesteld naar 1 januari 2028. Deze ingeboekte bezuinigingsmaatregel wordt volledig gecompenseerd door extra middelen in 2027 vanuit het gemeentefonds.

Sport

Project Gelijker Speelveld Buitensport

Historisch gegroeide verschillen tussen sportverenigingen in beheer, onderhoud, financiering en gemeentelijke ondersteuning leiden al langere tijd tot gevoelens van ongelijkheid, onduidelijkheid en soms frustratie. De gemeente werkt in 2027 verder aan het project, gericht op transparante financiën en beheerafspraken met betrekking tot de sportparken in de gemeente. Dit project vraagt ambtelijke capaciteit (uren). Mogelijk leidt dit tot hogere kosten voor de gemeente.

Organisatie en bedrijfsvoering

ICT

informatiebeveiliging

De kosten voor informatiebeveiliging nemen toe. De eisen om te voldoen aan de Cyberwet worden steeds hoger. Uitvoering hiervan vindt regionaal plaats.

GIS-loket

Daarnaast zal de inrichting van het GIS-loket voor extra kosten (incidenteel en structureel) zorgen. GIS staat voor Geografisch Informatie Systeem. Het is een programma dat werkt met locatiegebonden informatie en hiermee kan de gemeentegegevens te verzamelen, verwerken, analyseren en presenteren (geokaarten en omgevingskaarten). Deze gegevens kunnen gebruikt worden voor o.a. terreinbeheer en ruimtelijke ordening.

Organisatie

Samen op Koers

De gemeente Wijk bij Duurstede werkt sinds 2025 met het organisatie ontwikkelprogramma *Samen op Koers* aan een toekomstbestendige organisatie. Binnen Samen op Koers wordt gewerkt aan het versterken van de organisatiecultuur, de samenwerking tussen teams, leiderschap, rolhelderheid en een gezamenlijke koers voor de toekomst. Eén van de onderdelen is het uitvoeren van een benchmark op formatie. De kosten kunnen gedekt worden uit de bestemmingsreserve Organisatie. Deze reserve is aangevuld tot € 1 miljoen (bestemming van een deel van het resultaat 2025).

Bezuinigingsmaatregel 'Aanpassen formatie'

Deze structurele bezuiniging (oplopend tot 2028) is in 2025 niet gerealiseerd. Voor de jaren 2026 en verder is deze maatregel niet realistisch. De impact raakt direct aan de formatie en de personeelskosten. Er is bovendien een relatie mogelijk met de nog uit te voeren benchmark op formatie.

Functiewaarderingssysteem

De onderhoudsronde van het functiewaarderingssysteem staat gepland voor 2027. Mogelijk zullen uitkomsten van het benchmarkonderzoek (najaar 2026) aanvullend in deze onderhoudsronde een plek moeten krijgen. Deze onderhoudsronde kan, afhankelijk van de uitkomsten, leiden tot een structureel financieel effect.

3. Uitgangspunten begroting

In dit hoofdstuk worden de uitgangspunten van het te voeren financieel beleid genoemd voor de begroting 2027-2030.

Ten aanzien van het financieel beleid en het opstellen van de begroting, hanteren we de volgende uitgangspunten:

Kaders financiële verordening

De begroting wordt opgesteld met inachtneming van de kaders zoals door uw raad zijn gesteld in de financiële verordening en de begrotingsrichtlijnen zoals de provinciale toezichthouder die uitgevaardigd heeft.

Begroting structureel en materieel sluitend

Conform de uitgangspunten van de toezichthouder (provincie Utrecht) dient de begroting 2027, of de meerjarenraming, uiterlijk in 2030, structureel en reëel sluitend te zijn. Daarnaast mag geen sprake zijn van een opschuivend perspectief.

Om dit uitgangspunt te realiseren, wordt een zorgvuldige afweging gemaakt hoe de beschikbare middelen, zowel incidenteel als structureel ingezet kunnen worden. Daarbij zijn keuzes onvermijdelijk omdat de vraag groter is dan de beschikbare ruimte.

Risico's

Onze financiële risico's worden geïnventariseerd en geactualiseerd bij de begroting.

Weerstandratio

De weerstandratio dient groter dan 1 te zijn. De ratio is een resultante van de algemene reserve en de geïdentificeerde risico's. Dit laatste vindt in het begrotingsproces plaats en daarom wordt de weerstandratio nu niet opgenomen en vindt dit plaats bij de begroting.

Nieuw beleid

Gezien de financiële situatie wordt er geen nieuw beleid ontwikkeld, tenzij wettelijk verplicht of nodig voor realisatie van gewenste bezuinigingen of in plaats van oud beleid.

Loon-/prijsindexatie

De uitgangspunten voor de indexpercentage zijn conform de Financiële Verordening gemeente Wijk bij Duurstede 2026. De grondslag voor de indexatie is het PBBP (prijs bruto binnenlands product). Deze wordt gepubliceerd in de Macro Economische Verkenning (MEV) (in augustus). Voor de lonen wordt het percentage uit de betreffende CAO gehanteerd. Als de CAO nog niet bekend is voor begrotingsjaar dan wordt het PBBP gehanteerd. In de huidige CAO is een verhoging van de lonen van 1,6% opgenomen vanaf 1 januari 2027. De huidige CAO loopt tot 31 maart 2027. Voor de kosten WMO en Jeugdzorg wordt het door de Nza gepubliceerde verwachte OVA tarief (overheidsbijdrage in de arbeidskostenontwikkeling) gehanteerd, conform de indexatie zoals die in de regiocontracten voor de WMO en jeugdzorg is afgesproken.

Omslagrente

Omslagrente is de interne rentevoet (rentepercentage) van de gemeente en betreft de toerekening van het saldo van de rentekosten over de investeringen. Dit is met uitzondering van de rente voor specifieke projecten waarvan projectfinanciering is afgesloten; de rente wordt direct aan het project toegerekend en niet omgeslagen. De omslagrente wordt jaarlijks bij de Kadernota / Kaderbrief berekend en vastgesteld. Het berekende percentage wordt naar boven afgerond op een veelvoud van 0,5. Voor 2027 is het omslagpercentage 1%.

Meicirculaire gemeentefonds

De meicirculaire is bij het opstellen van deze Kaderbrief net bekend. De eerste inschatting van de effecten is opgenomen in deze Kaderbrief en vormt straks de basis voor de Meerjarenbegroting 2027-2030. In hoofdstuk 5 zijn deze eerste effecten opgenomen. De meer in detail uitwerking van de meicirculaire volgt via een separaat memo aan de gemeenteraad. De septembercirculaire 2026 mag niet worden meegenomen in de begroting 2027-2030 (conform richtlijnen van de toezichthouder).

Leges en tarieven en kostendekkendheid

Voor leges en tarieven geldt als uitgangspunt 100% kostendekkendheid, tenzij andere afspraken zijn gemaakt.

4. Financieel beeld op basis van de ontwikkelingen na vaststelling begroting 2026-2029

In dit hoofdstuk worden de financiële ontwikkelingen na de vaststelling van de laatste begroting (2026-2029) beschreven. De basis hiervoor zijn de circulaire van het rijk, waaronder de meicirculaire 2026. De ontwikkelingen die bij het opstellen van deze Kaderbrief al concreet zijn, worden in dit hoofdstuk toegelicht.

* € 1.000				
Kaderbrief 2027-2030	2027	2028	2029	2030
structureel resultaat	91	13	509	-9
incidenteel resultaat	78	18	18	
Saldo o.b.v. primitieve begroting 2026-2029	169	31	527	-9
Raadsbesluiten				
Mutaties o.b.v. raadsbesluiten	-8	-8	-8	-8
RB septembercirculaire 2025	-258	-310	-364	557
saldo raadsbesluiten	-266	-317	-371	549
Saldo aangepaste begroting	-97	-286	156	540
Circulaires gemeentefonds				
decembercirculaire 2025	205	242	66	-22
meicirculaire 2026, excl. WMO uitname	334	365	199	201
meicirculaire 2026, WMO uitname			-974	-1005
meicirculaire 2026 indexatie	1.307	1.212	1.190	1.194
geoordeelde middelen circulaire	1.001	11	11	14
totaal mutaties circulaire	2.847	1.830	492	382
geoordeelde middelen circulaire	-1.001	-11	-11	-14
Taakstelling huishoudelijke hulp uit de Wmo + vangnetregeling			974	1.005
Indexatie				
prijsindexatie	-939	-908	-907	-847
loonindexatie	-564	-564	-564	-564
totaal indexatie	-1.503	-1.472	-1.470	-1.410
Mutaties GR-en	-484	-634	-636	-100
Totaal niet behaalde bezuinigingsmaatregelen 2025	-1.551	-1.601	-1.601	-1.601
Totaal niet te realiseren bezuinigingsmaatregelen 2026 e.v.	-171	-115	-115	-115
totaal begrotingsresultaat	-1.959	-2.289	-2.211	-1.314
incidenteel resultaat	-78	-18	-18	0
Totaal structureel resultaat	-2.037	-2.307	-2.229	-1.314

Toelichting

Effecten Circulaires / Meicirculaire

De decembercirculaire 2025 is nog niet verwerkt in de begroting. De meicirculaire 2026 is net bekend geworden. Het effect van de meicirculaire is financieel meegenomen in de berekening van de nu voorliggende cijfers. De decembercirculaire 2025 en de meicirculaire 2026 worden verwerkt in de begroting 2027-2030. In de bijlage is een uitgebreider overzicht van de meicirculaire opgenomen.

Raadsbesluiten

Sinds de vaststelling van de begroting 2026-2029 zijn een aantal raadsbesluiten geweest die financiële consequenties hebben. Ook de septembercirculaire 2025 was een raadsbesluit.

* € 1.000

Raadsbesluiten	datum raad	2027	2028	2029	2030
investeringskrediet schermen en zetels raadszaal	21-4-2026	-8	-8	-8	-8
Aanpassen krediet IHP Brede School Noorderwaard en Brede school De Wegwijzer. Wordt verwerkt in de meerjarenbegroting 2027- 2030	27-1-2026	pm	pm	pm	pm
Septembecirculaire 2025	14-10-2025	-258	-310	-364	557
totaal		-266	-317	-371	549

Verbonden partijen

Uit de Begroting 2027-2030 van onze Gemeenschappelijke regelingen zijn de bijdragen van de deelnemende gemeenten opgenomen voor de jaren 2027 t/m 2030. Onderstaande tabel geeft de wijziging van de deelnemersbijdrage weer voor de gemeente Wijk bij Duurstede. Alleen bij de BSR daalt de deelnemersbijdrage.

* € 1.000

GR-en	2027	2028	2029	2030
VRU	121	177	177	147
RAZU	1	0	0	0
BSR	-27	-40	-4	-34
GGD	18	18	18	18
AVU	0	0	0	0
ODU	0	0	0	0
RDWI	249	307	273	91
RID	122	172	172	172
totaal	484	634	636	394

Niet gerealiseerde of te realiseren bezuinigingsmaatregelen

*€ 1.000

Bezuinigingsmaatregelen 2025 die niet gehaald zijn en structureel doorwerken	2027	2028	2029	2030
jeugdzorg	-751	-751	-751	-751
Aanpassen formatie	-800	-850	-850	-850
Totaal	-1.551	-1.601	-1.601	-1.601

*€ 1.000

Maatregelen 2026 e.v. die niet haalbaar zijn	2027	2028	2029	2030
St. Mee, teveel bezuinigd, neg. budget	-22	-22	-22	-22
Voedselbank, teveel bezuinigd, neg. budget	-59	-33	-33	-33
SROI, maatregel niet mogelijk	-50	-20	-20	-20
Bijdrage Leader, dubbel bezuinigd	-6	-6	-6	-6
Gymlokaal Walplantsoen, neg. budget	-34	-34	-34	-34
totaal	-171	-115	-115	-115

Indexatie

We nemen jaarlijks een indexatie op voor gemeentelijke uitgaven en baseren dit op de CPB cijfers vanuit de MEV (Meerjarig Economische Verkenning) van augustus. Deze cijfers zijn nu nog niet bekend. Om toch een voorlopige indicatie te geven, is het Prijs Bruto Binnenlands Product (PBBP) 2027 van het CPB gebruikt (februari 2026). Deze is 2,5%. Voor de lonen is de CAO verhoging van 1,6% vanaf 1 januari 2027 gebruikt. De CAO loopt tot 31 maart 2027. Vanaf 1 april 2027 is uitgegaan van het percentage van het PBBP van 2,5%.

5. Mogelijke maatregelen voor het begrotingstekort

Voor het oplossen van het structurele tekort worden hieronder een aantal oplossingsrichtingen gegeven. Deze opties zijn een eerste aanzet. In aanloop naar de begroting worden deze maatregelen nader onderzocht op haalbaarheid, kanttekeningen, risico's en de mogelijke (maatschappelijke) gevolgen.

1. 'Drie in de pan': Verhoging van de OZB en verlaging van de afvalstofheffing. Ook dient de rioolreserve in overeenstemming te worden gebracht met wat feitelijk nodig is. De lastenstijging voor de inwoner bij een verhoging van de OZB wordt hierdoor (deels) gecompenseerd door lagere afval- en rioolheffingen.
Er is nog € 554.000 aan onbenutte OZB capaciteit. (Dit is de ruimte in de OZB tot aan 120% van het landelijke gemiddelde tarief voor de OZB.) Door verlaging van de kosten kunnen de heffingen voor riool en afval dalen. Een voorbeeld van verlaging van de kosten is de invoering van de papierklo's.
2. Beoordeling van kapitaalslasten (restwaarde/circulaire afstemming). Door de restwaarde van gebouwen verder op te rekken ontstaat er financiële ruimte in de begroting.
3. Uit stel of schrappen van investeringen. Door de planning van investeringen kritisch te bekijken kan een eventueel begrotingstekort tegen worden gegaan.
4. Check op de MJOP's (Meer-jaren onderhoudsplan). Door MJOP's verder op te rekken ontstaat er financiële ruimte.
5. Kostendekkendheid van leges. Er is mogelijk ruimte te vinden door leges meer kostendekkend te maken. Dit kan verder onderzocht worden.
6. De algemene reserve benutten voor een 'overbruggingsjaar'. Door het positieve resultaat van 2025 is algemene reserve weer op een voldoende peil. De begroting 2027, of de meerjarenraming, uiterlijk in 2030, dient structureel en reëel sluitend te zijn. Indien de begroting in 2027 nog niet geheel sluitend is dan kan dit worden opgevangen door de algemene reserve. Dit is een korte termijn oplossing en geen structurele oplossing.

6. Bijlage gemeentefonds en meicirculaire

Hieronder volgt een beschrijving van de belangrijkste effecten van de meicirculaire 2026.

Meicirculaire 2026

Vanaf 1 januari 2023 is de nieuwe verdeling van het gemeentefonds ingevoerd. Het doel van de herziene verdeling was een stabiel verdeelmodel dat zo goed mogelijk aansluit bij de kosten van gemeenten. Bij de invoering van deze herverdeling was een maximum van € 37,50 per inwoner opgenomen (voor- of nadelig). De gemeente Wijk bij Duurstede behoort tot de nadeelgemeenten. In de meicirculaire 2026 zou in eerste instantie het ingroeipad met betrekking tot de herverdeling van het gemeentefonds voor de jaren 2027 en 2028 gelijk blijven en alleen meegroeien met de indexatie. Het ministerie heeft uiteindelijk besloten het ingroeipad voor 2027 te handhaven op maximaal € 37,50 per inwoner, conform de jaren 2025 en 2026, en geen indexatie toe te passen. Voor 2028 wordt na deze zomer nog een besluit genomen. Wat het financiële effect hiervan wordt is nog onduidelijk.

	* €1.000			
Meicirculaire 2026	2027	2028	2029	2030
LPO accres (loon- en prijsindexatie)	1.307	1.212	1.190	1.194
overig	334	365	199	201
huishoudelijke hulp uit de Wmo + vangnetregeling			-974	-1.005
Geormerkte middelen:				
Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid (voormalig SPUK CDOKE)	790	0	0	0
Kinderopvang pleegouders	15	0	0	0
Uitstel vervanging abonnementstarief Wmo	185	0	0	0
Overheidsbrede Dienstverlening (voormalig SPUK IDO)	2	2	2	2
Re-integratiedienstverlening gericht op jongeren	9	9	9	12
Totaal extra middelen	2.642	1.588	426	404

De hoogte van de totale middelen uit het gemeentefonds is hieronder voor de jaren 2026 t/m 2030 opgenomen. De mutaties uit de circulaire zijn opgenomen in het financiële beeld van hoofdstuk 4.

Ontwikkeling gemeentefonds

	* €1.000			
	2027	2028	2029	2030
Opgenomen in begroting 2026-2029	44.988	44.420	45.069	44.473
Netto Mutaties septembercirculaire 2025	-258	-310	-364	557
Geormerkte mutaties septembercirculaire 2025	66	33	33	106
Mutaties decembercirculaire 2025	205	242	66	-22
Mutaties meicirculaire 2026	2.642	1.588	426	404
Totaal bedrag algemene uitkering	2.655	1.554	162	1.044
Totaal beschikbaar	47.643	45.973	45.230	45.517

7 Bijlage Overzicht kosten en baten Ontwikkelingen

Overige kosten en Baten naar aanleiding van de beschreven ontwikkelingen in de kaderbrief

*€ 1.000				
Overige kosten en baten naar aanleiding van de overige ontwikkelingen:				
regionale coördinator	-14	-14	-14	-14 S
dekking regionale coördinator (uit loonsom ruimte SAM)	33	33	33	33 S
Aanbesteding registratiesysteem WMO en jeugdzorg	pm			I
Verhoging CAO St. Binding	-80	-80	-80	-80 S
Aanbesteding trapliften	pm			I
Project gelijker speelveld	pm			I
Extra kosten software	pm	pm	pm	pm S
(Effecten) Samen op Koers	pm	pm	pm	pm I+S
Aanbesteding verzekeringen en Arbodiennst	pm			I
Regionale uitvoering leerplicht MBO voor 16-18-jarigen	-31	-31	-31	-31
Bezuinigingsmaatregelen 2026 die misschien structureel effect hebben	-51	-51	-51	-51 S